

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส 10748 ว/๙๘
รับที่: ช 15296/56 ว/๙๘
วันที่: 16 ต.ค. ๕๖ เวลา: 13:36

ที่ กษ ๐๓๐๖/๓๔๙๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำขอแบบรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๔๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวมีเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชาลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอภิภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนดทางน้ำชาลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง ดังนี้

ร่างกฎกระทรวง...

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเพื่อกิจกรรมทางน้ำ เช่น การประปาหรือกิจการอื่น
ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทาน
จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกำหนดให้
ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอว่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๕๔๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการชาลประทานเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่
ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ
ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน
ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ
ที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชาลประทานนี้จะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ
โดยเงินที่เก็บได้จะนำไปใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียน
เพื่อการชาลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชาลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณ
ในส่วนนี้อย่าง

- โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการด้านน้ำ
และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน

เป็นทางน้ำ...

เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

- สำหรับปริมาณในแหล่งทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา มีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำด้านเหนือเขื่อนประมาณ ๒๐,๔๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำด้านท้ายเขื่อนประมาณ ๔,๙๗๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีประปาจังหวัดชัยนาท โรงสีข้าวหัวรอ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีรัตน์ และโรงน้ำแข็งชัยนาท (๒๕๑๖) จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๓,๖๔๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุบiquacบริโภคและการเกษตรประมาณ ๑๓,๔๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถถกกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้า ได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎหมาย ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย ดังนี้

ทางน้ำชลประทานแม่น้ำเจ้าพระยา (ไปด้านเหนือเขื่อนกิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ในท้องที่ ตำบลชัยนาทและตำบลบ้านกล้วย อําเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ถึงกิโลเมตรที่ ๒๙.๐๐๐ ในท้องที่ ตำบลท่าชุง อําเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี และตำบลคุ้งสำเภา อําเภอโนนรุม จังหวัดชัยนาท ไปด้านท้ายเขื่อนกิโลเมตรที่ ๒.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลคลุกและตำบลบางหลวง อําเภอสารพยา จังหวัดชัยนาท ถึงกิโลเมตรที่ ๑๗.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลโพนางคำออกและตำบลโพนางคำตก อําเภอสารพยา จังหวัดชัยนาท)

พร้อมนี้...

พร้อมนี้ได้แนบบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๔๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓ ทั้งนี้ ขออนุโลมมาตราส่วน ๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสม ในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยุคล ลิ้มแคลมทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน
สำนักกฎหมายและที่ดิน
โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖